

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 6.1.2016
Sayı : 501

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

22.04.1983 Tarih ve 2820 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Gerekçesi ekte sunulmaktadır. Gereğini saygılarımla arz ederim.05.01.2015

Senal Sarıhan
Ankaralı

Dr. Candan Yüceer
Tekirdağ Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği			
Esas Komisyon	Anayasa			
Tarih:	04 Şubat 2016		E.No: 2/613	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
TBMM BAŞKANI				

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
06 Ocak 2016
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
06 Ocak 2015
No: 16634

GENEL GEREKÇE

1982 Anayasası'nın ortaya koyduğu ve halen ağır biçimde etkisini hissettiren siyasal sistem, özellikle gençlerin ve kadınların siyasal katılımına engel olmaya yönelik çok sayıda tedbir içermiş, erkek egemen bir siyasi yaklaşımın oluşturulmasını hedeflemiştir. 1982 Anayasası'nın oluşturmaya çalıştığı toplumsal apolitikleştirme sürecinin en önemli taşıyıcılarından birini 1983 yılında TBMM'de onaylanan Siyasi Partiler Kanunu oluşturmaktadır. Halihazırdaki Siyasi Partiler Kanunu'nun 7'inci maddesinde siyasi partilerin kadın ve gençlik kollarının "kurulmasının öngörülebileceğine" ilişkin bir hükmün var olmasına rağmen söz konusu kadın ve gençlik kollarının parti organlarında yeterli temsili sağlanmamıştır. Bu durum, kadınların ve gençlerin siyasi katılım haklarını, alabildiğine sınırlamıştır.

UNDP'nin 2008 "İnsani Gelişmişlik" Raporuna göre gençler arasında siyasi partiye üye olduğunu söyleyenlerin oranı yüzde 5'tir. TÜSES (2007) çalışması gençler arasında aktif ya da pasif herhangi bir şekilde siyasi partiye üye olanların oranının yüzde 4 olduğunu göstermektedir.

Altında imzamız olan CEDAW “Taraflar Devletler kadının tam gelişmesini ve ilerlemesini sağlamak için, özellikle politik, sosyal, ekonomik ve kültürel alanlar başta olmak üzere bütün alanlarda, erkeklerle eşit olarak insan hakları ve temel özgürlüklerinden yararlanmalarını ve bu hakları kullanmalarını garanti etmek amacıyla yasal düzenleme dahil bütün uygun önlemleri alacaklardır.” diyerek bize bu konuda yasal düzenleme görevi vermektedir.

Ayrıca 1 Ağustos 2014’ te yürürlüğe girmiş olan “İstanbul Sözleşmesi”, “Kadınlar ve erkekler arasında yasal ve fiili eşitliğin gerçekleştirilmesinin kadınlara yönelik şiddetin önlenmesinde anahtar bir unsur olduğuna” vurgu yaparak, siyasal plandaki eşitsizliğin somut bir şiddet olduğuna dikkat çekmektedir.

Kadınlara karşı her türlü ayırimcılığın önlenmesi sözleşmesi (CEDAW) ' inde olduğu gibi bu sözleşmenin de 4. Maddesinin 2. Fıkrasında : “Sözleşme taraflarına, kadın erkek eşitliği ilkesini kendi ulusal anayasalarına ve diğer uygun mevzuata dahil etme” yükümlülüğü vermektedir.

Hem uluslararası hukuk, hem de iç hukukumuzda “Yasa Önünde Fiili Eşitlik” özenle altı çizilen bir konudur. Anayasamızın “Kanun Önünde Eşitlik “ başlıklı 10. Maddesi ve “Usulüne uygun yürürlüğe konulmuş milletler arası antlaşmalar kanun hükmündedir” diyen 90. Maddesi ışığında temsilde adaletli bir yapıya kavuşturulmaları zorunludur.

Türkiye’de yerleşik ve erkek egemen siyasal kültürün gençlerin ve kadınların siyasi katılımının önündeki en temel engellerden birisini oluşturduğu açıktır. Kadınların ve gençlerin siyasi partiler içinde siyasi temsillerinin artırılması demokrasilerin gelişmesi ve kurumsallaşması açısından büyük önem taşımaktadır. Siyasi katılımın artırılması ve partilerin karar organlarında gençlere ve kadınlara hak ettikleri yerin verilmesi sosyal ve siyasal hareketliliği de artıracaktır.

Bu amaçla 22.04.1983 Tarih ve 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hazırlanmıştır.

2820 SAYILI SİYASİ PARTİLER KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 2820 sayılı Kanunun 14'üncü maddesi 3'üncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Seçilmiş üyeler, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının iki katından fazla olmamak kaydıyla, parti tüzüğünde gösterilen şekilde ve sayıda il kongrelerince seçilen delegelerdir. Tabii üyeler; parti genel başkanı, merkez karar ve yönetim kurulu ile merkez disiplin kurulu üyeleri, **kadın ve gençlik kolları** ve partinin üyesi olan bakanlar ve milletvekillerdir.

MADDE 2- 2820 sayılı Kanunun 19'uncu maddesi 2'inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İl kongresi, sayısı altıyüzden fazla olmamak üzere, parti tüzüğüne göre ilçe kongrelerince seçilen delegelerden oluşur. O ilin partili milletvekilleri ile yönetim ve disiplin kurulları başkan ve üyeleri ile **il kadın ve gençlik kolları** il başkanları il kongresinin tabii üyeleridir. Geçici yönetim kurulu başkan ve üyeleri de kongreye katılma hakkına sahiptirler. Ancak geçici il yönetim kurulu başkanı ve üyelerinden delege sıfatı olmayanların kongrede oy kullanma hakları yoktur"

MADDE 3- 2820 sayılı Kanunun 20'inci maddesi 2'inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İlçe kongresi, ilçe ve çevresindeki köy ve mahallelerde partinin son genel seçimde aldığı oy sayısına göre, seçime katılmamış partilerde ise üye sayısına göre, bu Kanunun 10 uncu maddesinde gösterilen siyasi partiler sicilinde kayıtlı ilgili parti üyelerinin seçtikleri, sayısı 400'ü aşmayan delegelerden oluşur. İlçe yönetim kurulu ve varsa ilçe disiplin kurulu başkan ve üyeleri ile **ilçe kadın ve gençlik kolları** başkanları ilçe kongresinin tabii üyeleridir. Geçici ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri de kongreye katılma hakkına sahiptir. Ancak geçici ilçe yönetim kurulu başkan ve üyelerinden delege sıfatı olmayanların kongrede oy kullanma hakkı yoktur."

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 2820 Sayılı Kanunun “ Büyük Kongre” başlıklı 14’üncü maddesinin 3’üncü fıkrası değiştirilerek siyasi partilerin büyük kongrelerinin tabii üyeleri arasına siyasi partilerin **kadın ve gençlik kolları** başkanlarının eklenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Madde ile 2820 sayılı Kanunun 19’uncu maddesi 2’inci fıkrası değiştirilerek siyasi partilerin il kongrelerinin tabii üyeleri arasına siyasi partilerin **il kadın ve gençlik kolları** başkanlarının eklenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Madde ile 2820 sayılı Kanunun 20’inci maddesi 2’inci fıkrası değiştirilerek siyasi partilerin ilçe kongrelerinin tabii üyeleri arasına mevcut olması koşulunda siyasi partilerin **ilçe kadın ve gençlik kolları** başkanlarının eklenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

